

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

การคลัง, กระทรวง. กระทรวงการคลังครบรอบ 100 ปี 14 เมษายน 2518.

กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
กระทรวงการคลัง, 2518.

บุญวา บรรณพิทักษ์กุล. Project Management with CPM/PERT.

กรุงเทพมหานคร : คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ประยูร จินดาประดิษฐ์. การธนาคารพาณิชย์ : การดำเนินงานและการบัญชี.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2514.

วารวิ หะวานนท์. "การควบคุมธนาคารพาณิชย์." คำบรรยายในการอบรมพนักงาน
ธนาคารสหธนาคารจำกัด, 2517. (อัครสำเนา).

สุรพล จันทราบัตย์, และสมเจตน์ ชันธิกุล. "บทบาทและการบริหารงานของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย." ใน รัฐวิสาหกิจของไทย, หน้า 111-173.

เกศินี หงสนันท์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลดทรรว, 2517.

แห่งประเทศไทย, ธนาคาร. ที่ระลึกวันครบรอบปีที่สิบ 10 ธันวาคม 2505.

กรุงเทพมหานคร : หางหุ้นส่วนจำกัด ทีวี พร, 2505.

_____ . ที่ระลึกครบรอบ 30 ปี : ประวัติและการดำเนินงานของธนาคาร.

กรุงเทพมหานคร : หางหุ้นส่วนจำกัดทีวีพร, 2515.

แห่งประเทศไทย, ธนาคาร. ธนาคารแห่งประเทศไทยพิมพ์เป็นอนุสรณ์ในการ
พระราชทานเพลิงศพ พลเอก เภา บริรักษ์ทัตถกิจ (พระบริรักษ์ทัตถกิจ).
 กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิลพร, 2513.

..... รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2518. กรุงเทพมหานคร :
 ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิลพร, 2519.

..... รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2519. กรุงเทพมหานคร :
 ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิลพร, 2520.

..... รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2520. กรุงเทพมหานคร :
 ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิลพร, 2521.

อคุณ กิสรวงศ์. "หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์."
 คำบรรยายในการอบรมพนักงานฝ่ายตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ ธนาคาร
 แห่งประเทศไทย, 2513. (อัครสำเนา).

อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคของการวางแผน. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

ภาษาอังกฤษ

Aquilano, Nicholas J., and Chase, Richard B. Production and
Operations Management. Homewood ; Richard D Irwin,
 1973.

Chapin, Earl H. "Technique of Bank Examination." In Bank
Supervision, pp. 21-26. Published by Federal Reserve
 Bank of St. Louis, 1963.

Cleland, David I., and King, William R. Systems Analysis and Project Management. New York : McGraw-Hill, 1968.

Federal Electric Corporation. A Program Introduction to PERT. New York : John Wiley & Sons, 1963.

PERT COST : A Program Instruction Manual. New York : Federal Electric Corporation, 1964.

Garret, Leonard J., and Silver, Milton. Production Management Analysis. 2d ed. New York : Harcourt Brace Javanovich, 1973.

Giffin, Walter C. Introduction to Operations Engineering. Homewood : Richard D. Irwin, 1971.

Johnson, Richard A., Kast, Fremont E., and Rosenzweig, James E. The Theory and Management of Systems. 2d ed. New York : McGraw - Hill, 1963.

Kirkpatrick, Charles A., and Levin, Richard I. Quantitative Approaches to Management. 2d ed. New York : McGraw-Hill, 1971.

Lazzaro, Victor. System and Procedures : A Handbook for Business and Industry. 2d ed. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1968.

Lockyer, K.G. An Introduction to Critical Path Analysis.

3d ed. New York : Pitman, 1969.

Moder, Joseph J., and Phillips, Cecil R. Project Management

with CPM and PERT. New York : Reinhold Publishing,

1967.

Office of the Secretary of Defence, and National Aeronautics

and Space Administration. The PERT COST Systems

Design. New York : U.S. Government Printing Office,

1962.

PERT Co-ordinating Group. PERT Guide for Management Use.

New York : U.S. Government Printing Office, 1963.

PERT Orientation and Training Center. PERT Fundamentals.

Vol. 3 : Workbook. New York : U.S. Government

Printing Office, 1963.

Riggs, James L., and Inow, Michael S. Introduction to

Operations Research and Management Science. New

York : McGraw-Hill, 1975.

Riggs, James L., and Kalbaugh, James A. The Art of Manage-

ment : Principles and Practices. New York : McGraw-

Hill, 1974.

Roman, Daniel D. Research and Development Management : The Economics and Administration of Technology. New York : Meredith, 1968.

Special Project Office, Navy Department. An Introduction to the PERT/COST system. New York : U.S. Government Printing Office, 1962.

Srinath, L.S. PERT and CPM : Principles and Applications. New Delhi : East - West, 1971.

Starr, Martin K. Production Management Systems and Synthesis. 2d ed. Englewood Cliffs : Prentice - Hall, 1972.

Wiest, Jerome D., and Levy, Ferdinand K. A Management Guide to PERT/CPM with GERT/PDM/DCPM and Other Networks. Englewood Cliffs : Prentice - Hall, 1977.

Wyrick, Orville O. "The General Nature of Bank Supervision." In Bank Supervision. pp. 1-5. Published by Federal Reserve Bank of St. Louis, 1963.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
พระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์
พ.ศ. 2505

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2505
เป็นปีที่ 17 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พุทธศักราช 2488

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"การธนาคารพาณิชย์" หมายความว่า การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงิน ที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้ประโยชน์เงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น (ก) ให้อุปยืม (ข) ซื้อ ขาย หรือเก็บเงินตามตั๋วและเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด (ค) ซื้อหรือขายเงินปรีวรรตต่างประเทศ ทั้งนี้จะประกอบธุรกิจประเภทอื่นอันเป็นประเพณีที่ธนาคารพาณิชย์พึงกระทำด้วยหรือไม่ก็ตาม

"ธนาคารพาณิชย์" หมายความว่า ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ และหมายความรวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบ

การธนาคารพาณิชย์

"เงินกองทุน" หมายความว่า เงินซึ่งชำระแล้ว เงินสำรองซึ่งรวมทั้งเงินสำรองอื่นที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ และกำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรแล้วรวมกัน

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
มาตรา 5 ภายใต้บังคับมาตรา 6 ธนาคารพาณิชย์จะตั้งขึ้นได้ก็แต่ในรูปบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และโดยได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี

คำขออนุญาตต้องมีรายการตามที่รัฐมนตรีกำหนด และจะดำเนินการเพื่อจัดตั้งบริษัทจำกัดได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี ในการนี้รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้

เมื่อได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้แจ้งการจดทะเบียนต่อรัฐมนตรีเพื่อขอรับใบอนุญาต

มาตรา 6 การประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์โดยตั้งเป็นสาขาของธนาคารที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี ในการนี้รัฐมนตรีจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขก็ได้

สาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงสินทรัพย์ไว้ในประเทศไทยตามจำนวน ชนิด วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในการปฏิบัติตามมาตรา 10 และมาตรา 13 ให้ถือว่าสินทรัพย์ตามวรรคสองเป็นเงินกองทุน

มาตรา 7 ธนาคารพาณิชย์นอกจากสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์อาจเปิดสาขาได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี คำขออนุญาตต้องมีรายการตามที่รัฐมนตรีกำหนด ในการนี้รัฐมนตรีจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขก็ได้

มาตรา 8 ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์

มาตรา 9 ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากธนาคารพาณิชย์ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อใน

ธุรกิจว่า "ธนาคาร" หรือคำอื่นใดที่มีความหมายแทนเดียวกัน

มาตรา 10 ให้ธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าอัตราส่วนกับ

(1) สินทรัพย์ทั้งสิ้น ตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี อัตรานั้นต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าและไม่เกินร้อยละสิบห้า

(2) สินทรัพย์แต่ละประเภท ตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

สินทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ไม่รวมถึงเงินสด เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เงินฝากที่ธนาคารอื่นในหรือนอกราชอาณาจักร หลักทรัพย์รัฐบาลไทยและสินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีกำหนด

สินทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง (2) ธนาคารแห่งประเทศไทยจะไม่กำหนดก็ได้

การกำหนดตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่การกำหนดตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) จะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

มาตรา 11 ให้ธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันเงินสดสำรองไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ละวันเป็นอัตราส่วนกับยอดเงินฝากไม่ต่ำกว่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าและไม่เกินกว่าร้อยละสิบ อัตราส่วนที่ค้ำประกันนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้ถือเอาส่วนเฉลี่ยตามระยะเวลาไม่น้อยเท่าใดก็ได้ และอาจกำหนดให้ถือเอาหลักทรัพย์รัฐบาลไทยเป็นส่วนหนึ่งของเงินสดสำรองที่พึงค้ำประกันก็ได้

ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี จะกำหนดให้รวมยอดเงินให้เบิกเกินบัญชีที่ยังมิได้จ่ายไป เข้ากับยอดเงินฝากที่ต้องมีเงินสดสำรองนั้นด้วยก็ได้

การกำหนดตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่การกำหนดอัตราส่วนเงินสดสำรองกับยอดเงินฝากตามความในวรรคแรกและการกำหนดให้รวมยอดเงินให้เบิกเกินบัญชีที่ยังมิได้จ่ายไป เข้ากับยอดเงินฝากตามความในวรรคสอง จะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

มาตรา 12 ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์กระทำการดังต่อไปนี้

(1) ลดทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

(2) ให้กรรมการของธนาคารพาณิชย์นั้นกู้ยืมเงิน

การใหญ่ยืมเงินดังกล่าวไปนี้ให้ถือว่าเป็นการให้กรรมการผู้นั้นกู้ยืมเงินด้วย

- ก) การใหญ่ยืมเงินแก่ภริยาหรือสามีของกรรมการผู้นั้น
  - ข) การใหญ่ยืมเงินแก่ทางหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการผู้นั้น หรือภริยาหรือสามีของกรรมการผู้นั้นเป็นหุ้นส่วนอยู่ หรือ
  - ค) การใหญ่ยืมเงินแก่ทางหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการผู้นั้น หรือภริยาหรือสามีของกรรมการผู้นั้นเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด
- (3) รับหุ้นธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นประกัน
- (4) ประกอบการค้า หรือธุรกิจอื่นใดที่ไม่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการธนาคาร

พาณิชย์

(5) ชื่อหรือมีไว้เป็นประจำซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้นตามสมควรหรือเป็นการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนองไว้แก่ธนาคารพาณิชย์นั้นจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งของศาล บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคารพาณิชย์เนื่องจากการชำระหนี้ การประกันตนเงินที่จ่ายใหญ่ยืมไปหรือเนื่องจากการที่ธนาคารพาณิชย์ได้ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนองไว้แก่ธนาคารพาณิชย์นั้นจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งของศาลจะต้องจำหน่ายภายในเก้าปีนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของธนาคารพาณิชย์ หรือภายในกำหนดเวลานั้นตามที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้น

(6) ชื่อ หรือมีหุ้นหรือหุ้นกู้ในบริษัทจำกัดใดเป็นจำนวนเกินร้อยละยี่สิบของเงินทุนในบริษัทจำกัดนั้น

(7) รับหุ้นธนาคารพาณิชย์จากธนาคารพาณิชย์อื่นเป็นประกัน หรือ

(8) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นค่านายหน้าหรือเป็นค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องแต่การกระทำหรือการประกอบธุรกิจใด ๆ ของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ นอกจากว่าเห็นจ เงินเดือน เงินรางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

มาตรา 13 ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมเงิน หรือให้เครดิตโดยการซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลด ทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ใน ขณะใดขณะหนึ่งเกินอัตราส่วนกับเงินกองทุนตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วย ความเห็นชอบของรัฐมนตรี ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับฉันทานุญาตจากรัฐมนตรี ในการฉันทานุญาตนั้น รัฐมนตรี จะฉันทานุญาตโดยมีเงื่อนไขก็ได้

การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิต แก่บุคคลนั้นด้วย

- (1) การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่ภริยา หรือสามีของบุคคลนั้น
  - (2) การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลนั้น หรือภริยา หรือสามีของบุคคลนั้นเป็นหุ้นส่วน
  - (3) การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลนั้น หรือภริยา หรือสามีของบุคคลนั้นเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือ
  - (4) การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่บริษัทจำกัดที่บุคคลนั้น และหรือภริยา หรือสามีของบุคคลนั้นถือหุ้นอยู่เป็นจำนวนเงินเกินถึงหนึ่งแห่งทุนของบริษัท
- ความในสองวรรคก่อนมิใช่บังคับแก่กรณีที่ธนาคารพาณิชย์

(1) ให้กู้ยืมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักทรัพย์อื่นที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยกำหนด

(2) ให้กู้ยืมเงินโดยมีประกันด้วยหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักทรัพย์หรือ ทรัพย์สินอื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ไม่เกินมูลค่าแห่ง หลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ธนาคารพาณิชย์นั้นได้ตราควรวัวเป็นประกัน หรือ

(3) ให้เครดิตโดยการซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดทรัพย์สินตามที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยกำหนด

การกำหนดตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่การกำหนดตาม วรรคหนึ่งจะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

มาตรา 14 อัตราดังต่อไปนี้ ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติตามที่ธนาคารแห่ง ประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(1) อัตราสูงสุดสำหรับคอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์พึงจ่ายสำหรับเงินฝากแต่ละประเภท ในกรณีที่ให้ผู้ฝากเงินได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเนื่องจากการฝากเงินนอกจากคอกเบี้ย ให้ถือว่าเงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่นั้นเป็นคอกเบี้ยด้วย

(2) อัตราสูงสุดสำหรับคอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์พึงเรียกสำหรับธุรกิจแต่ละประเภท ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเนื่องจากธุรกิจนั้น ๆ ให้ถือว่าเงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับนั้น เป็นคอกเบี้ยหรือส่วนลดด้วย

(3) อัตราสูงสุดสำหรับค่าบริการที่ธนาคารพาณิชย์พึงเรียกสำหรับธุรกิจประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภท

(4) อัตราค่าสูงสุดสำหรับเงินมัดจำที่ธนาคารพาณิชย์พึงเรียกในการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตไปต่างประเทศ สำหรับการไถ่มาซึ่งสินค้าโดยทั่วไป และหรือสินค้าแต่ละประเภท

(5) อัตราค่าสูงสุดสำหรับหลักประกันเป็นทรัพย์สินที่ธนาคารพาณิชย์พึงเรียกในการค้ำประกันตามลักษณะของธุรกิจ และหรือตามวงเงินในการค้ำประกัน

ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ไม่เรียกเงินมัดจำในการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือไม่เรียกหลักประกันในการค้ำประกัน ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์เรียกเงินมัดจำหรือหลักประกันต่ำกว่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตามความใน (4) หรือ (5) แล้วแต่กรณี

การกำหนดอัตราตาม (4) และ (5) จะกำหนดยกเว้นมิให้ใช้บังคับในกรณีเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตให้แก่หน่วยงาน เมืองหรือองค์การของรัฐ หรือค้ำประกันหน่วยงาน เมืองหรือองค์การของรัฐก็ได้

อัตราตาม (3) (4) และ (5) ธนาคารแห่งประเทศไทยจะไม่กำหนดก็ได้ การกำหนดตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 15 ให้ธนาคารพาณิชย์ประกาศรายการยอดตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด แสดงหนี้สินและสินทรัพย์ที่มีอยู่ในวันทำงานวันสุดท้ายของทุกเดือน หรือในวันอื่นที่รัฐมนตรียินยอม และให้เสนอประกาศนั้นแก่รัฐมนตรีหนึ่งฉบับโดยยื่นต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานภายในวันที่สิบเอ็ดของเดือนถัดไป

และให้ลงในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับด้วย เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อำนาจเป็น
 อยู่อื่น

มาตรา 16 ให้ธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา 5 ประกาศงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน
 ภายในสี่เดือนนับแต่วันสิ้นปีธุรกิจของธนาคารพาณิชย์และก่อนวันประชุมใหญ่ งบดุลนั้นจะต้อง
 มีการรับรองของผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีนั้นต้องเป็นผู้ซึ่งรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย และต้องมิใช่
 กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้น

ให้ธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา 6 ประกาศงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคาร
 ต่างประเทศที่ธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นสาขาภายในเวลาสี่เดือนนับแต่วันสิ้นปีธุรกิจของธนาคาร
 ต่างประเทศนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุขัดข้องอันสมควร

ประกาศตามมาตรา 17 ให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงาน

มาตรา 17 ในการติดต่อกับประชาชน ให้ธนาคารพาณิชย์เปิดทำงานตามเวลาและ
 หยุดทำงานตามวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และให้
 ธนาคารพาณิชย์ประกาศเวลาดำเนินงานและวันหยุดทำงานไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงาน

มาตรา 18 ธนาคารพาณิชย์ใดหยุดทำการจ่ายเงิน ให้ธนาคารพาณิชย์นั้นแจ้งให้
 รัฐมนตรีทราบทันที และห้ามมิให้ทำกิจการใด ๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี
 แล้วให้รายงานโดยละเอียดแสดงเหตุที่ต้องหยุดทำการจ่ายเงินภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่หยุด
 ทำการจ่ายเงิน

มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นในธนาคารพาณิชย์
 ใดเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นในธนาคารพาณิชย์อื่นอีกในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ เว้น
 แต่ตำแหน่งที่ปรึกษาภายนอก หรือตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติหรือให้ความเห็นเกี่ยวแก่การ
 ดำเนินการของธนาคารพาณิชย์

มาตรา 20 ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 5
 มาตรา 6 หรือมาตรา 7 รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือสั่งให้เลิกสาขาตามที่
 ใ้ใบอนุญาตไปแล้ว แล้วแต่กรณี หรือจะสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้นก็ได้ แต่ถ้าเห็นสมควร
 รัฐมนตรีจะสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นปฏิบัติการเพื่อแก้ไขให้เป็นไปตามเงื่อนไขเสียก่อนภายใน
 ในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

มาตรา 21 ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนมาตรา 10 รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งธนาคารพาณิชย์นั้นมิให้แจกหรือจำหน่ายเงินกำไรทั้งหมดหรือแต่บางส่วน โดยให้นำเงินกำไรนั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วนไปเพิ่มทุนสำรอง หรือไปเพิ่มสินทรัพย์ที่ตรงตามมาตรา 6 แล้วแต่กรณี และรัฐมนตรีจะสั่งห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์นั้นใหญ่ยืมหรือลงทุน หรือให้ทำใด ๆ ภายใต้งบเงื่อนไขใด ๆ จนกว่าธนาคารพาณิชย์นั้นจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ก็ได้

มาตรา 22 ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนมาตรา 11 เป็นเนืองนิจ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์นั้นใหญ่ยืมหรือลงทุน หรือให้ทำใด ๆ ภายใต้งบเงื่อนไขใด ๆ จนกว่าธนาคารพาณิชย์นั้นจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ก็ได้

ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีตามวรรคก่อน รัฐมนตรีจะสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้นก็ได้

มาตรา 23 รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ยื่นรายงานฉบับมีรายการตามที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ จะให้ยื่นตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวและจะให้ทำคำชี้แจงข้อความเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานนั้นก็ได้ รายงานฉบับและคำชี้แจงนี้ให้ยื่นต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 24 รัฐมนตรีมีอำนาจตั้งผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์เพื่อตรวจสอบและรายงานกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ หรือจะมอบอำนาจให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ก็ได้ แต่ไม่ว่าในกรณีใด ๆ รัฐมนตรีจะตั้งหรือมอบอำนาจให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ให้ทำการตรวจเพื่อทราบกิจการหรือทรัพย์สินของเอกชนคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะที่มีหรือปรากฏอยู่ในธนาคารพาณิชย์ใด ๆ ก็ได้

มาตรา 25 เมื่อรัฐมนตรีได้รับรายงานการตรวจสอบจากผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์และเห็นว่าฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์ใดอยู่ในลักษณะอันจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายร้ายแรงแก่ประโยชน์ของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือจะสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้นก็ได้ แต่ถ้าเห็นสมควรรัฐมนตรีจะสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้นเสียก่อนภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

มาตรา 26 เมื่อปรากฏว่าธนาคารพาณิชย์ใดหยุดทำการจ่ายเงิน ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่รัฐมนตรีเห็นสมควร เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสอบสวนพฤติการณ์ และเมื่อได้รับรายงานการสอบสวนจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้นได้

มาตรา 27 ในการสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์ใด ให้รัฐมนตรีแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ธนาคารพาณิชย์นั้นทราบ และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของธนาคารพาณิชย์นั้น กับทั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

มาตรา 28 ในการควบคุมธนาคารพาณิชย์ใด ให้รัฐมนตรีตั้งคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้น ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่จัดดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้นได้ทุกประการ และให้ประธานกรรมการเป็นตัวแทนของธนาคารพาณิชย์นั้น

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผูปฏิบัติหน้าที่แทน

คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งและกำหนดอำนาจและหน้าที่พนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์คนหนึ่งหรือหลายคนให้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งได้

การตั้งคณะกรรมการและการแต่งตั้งกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 29 เมื่อรัฐมนตรีได้แจ้งคำสั่งควบคุมแก่ธนาคารพาณิชย์ใด ห้ามมิให้กรรมการและพนักงานของธนาคารพาณิชย์กระทำการของธนาคารพาณิชย์นั้นอีกต่อไป เว้นแต่จะได้รับการขออนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์

มาตรา 30 เมื่อรัฐมนตรีได้แจ้งคำสั่งควบคุมแก่ธนาคารพาณิชย์ใด ให้กรรมการพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้นจัดการอันสมควร เพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินและประโยชน์ของธนาคารพาณิชย์ไว้ และรับรายงานกิจการและมอบสินทรัพย์พร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสารดวงตรา และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ให้แก่คณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์โดยมิชักช้า

มาตรา 31 เมื่อธนาคารพาณิชย์ใดถูกควบคุม ให้ผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารของธนาคารพาณิชย์นั้นแจ้งการครอบครองให้คณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์ทราบโดยมิชักช้า

มาตรา 32 เมื่อคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ที่ถูกควบคุมสมควรจะดำเนินกิจการของตนเองได้ ให้รายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้สั่งเลิกการควบคุม และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

มาตรา 33 เมื่อคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์เห็นว่า ธนาคารพาณิชย์ที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้รายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้สั่งเลิกธนาคารพาณิชย์นั้น และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

มาตรา 34 เมื่อรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือสั่งเลิกธนาคารพาณิชย์ ให้มีการชำระบัญชี และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีธนาคารพาณิชย์นั้น

การชำระบัญชีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีบริษัทจำกัด เว้นแต่การใดที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

มาตรา 35 เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 24 และมาตรา 26 ให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์มาให้ออกรายการ หรือแสดงสมุด บัญชี เอกสารและหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ และให้มีอำนาจเข้าตรวจกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ในระหว่างเวลาทำงานตามปกติ

มาตรา 36 เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 28 ให้คณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับมอบอำนาจ มีอำนาจสั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ออกรายการ หรือให้แสดงหรือส่งสมุด บัญชี เอกสาร ทวงตรา และหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ที่ถูกควบคุม

มาตรา 37 กรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์ พนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ และผู้ชำระบัญชีอาจได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 38 ค่าใช้จ่ายและเงินค่าตอบแทนในการควบคุมหรือชำระบัญชีธนาคารพาณิชย์ใด ให้จ่ายจากสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์นั้น

มาตรา 39 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 หรือมาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 40 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 19 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 41 ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนมาตรา 6 วรรคสอง มาตรา 7 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 มาตรา 17 หรือมาตรา 18 หรือฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา 21 หรือมาตรา 23 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังทำการฝ่าฝืนอยู่

ความผิดตามมาตรา 21 ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคสอง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 42 ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดกระทำความผิดเพราะฝ่าฝืนมาตรา 6 วรรคสอง มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 หรือมาตรา 18 หรือฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา 21 กรรมการของธนาคารพาณิชย์นั้น หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของธนาคารพาณิชย์นั้นด้วย

มาตรา 43 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 มาตรา 30 หรือมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 44 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 35 หรือชักชวนมิให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา 35 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 45 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับมอบอำนาจซึ่งสั่งตามมาตรา 36 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 46 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของธนาคารพาณิชย์ใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยของธนาคารพาณิชย์จะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยนอกจากตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 47 ภายในระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(1) ความในวรรคสองของมาตรา 6 ไม่ใช้บังคับแก่ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศ ซึ่งประกอบการธนาคารพาณิชย์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(2) ในการปฏิบัติการตามมาตรา 10 และมาตรา 13 ให้ถือว่าสินทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศค้างอยู่ในประเทศไทยตามชนิดที่รัฐมนตรีกำหนดเป็นเงินกองทุน

มาตรา 48 ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บทบัญญัติมาตรา 19 ไม่ใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งอันต้องตามมาตราดังกล่าวอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสำหรับตำแหน่งที่ดำรงอยู่นั้น

มาตรา 49 ในระหว่างเวลาที่ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา 11 และมาตรา 14 (1) ยังไม่ใช้บังคับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา 10 มาตรา 12 และมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พุทธศักราช 2488 มาใช้บังคับแก่ธนาคารพาณิชย์

มาตรา 50 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัติ

นี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ชนระวัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในปัจจุบันการธนาคารและ
การเศรษฐกิจได้ขยายตัวขึ้นเป็นลำดับ จึงสมควรได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย
การธนาคารพาณิชย์ให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจและการเงิน
ของประเทศ ตลอดจนเพื่อความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินกับธนาคาร

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 79 ตอนที่ 39 วันที่ 30 เมษายน 2505 ฉบับพิเศษ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติ

นายสรสิทธิ์ สุนทรเกศ เกิดที่ลพบุรี เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2495 ได้รับปริญญาตรีบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2515 ได้รับทุนการศึกษาและอุดหนุนการวิจัยในชั้นปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์วอชิงตัน ดี.ซี. เมื่อปีการศึกษา 2518 ปัจจุบันทำงานในธนาคารแห่งประเทศไทย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย